

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. vasario 24 d.
(OR. en)

6845/23
ADD 4

Tarpinstitucinė byla:
2023/0046(COD)

TELECOM 50
COMPET 146
MI 140
IA 32
CODEC 262

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. vasario 24 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2023) 47 final
Dalykas:	KOMISIJS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl priemonių gigabitinių elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/61/ES (Gigabitinės infrastruktūros aktas)

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2023) 47 final.

Pridedama: SWD(2023) 47 final

Briuselis, 2023 02 23
SWD(2023) 47 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedama prie

Pasiūlymo dėl

**Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl priemonių gigabitinių elektroninių ryšių
tinklų diegimo sąnaudoms mažinti, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/61/ES
(Gigabitinės infrastruktūros aktas)**

{COM(2023) 94 final} - {SEC(2023) 96 final} - {SWD(2023) 46 final}

SANTRAUKOS LENTELĖ

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl priemonių gigabitinių elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/61/ES (Gigabitinės infrastruktūros aktas) poveikio vertinimas, atliekamas po 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/61/ES dėl priemonių sparčiojo elektroninio ryšio tinklų diegimo sąnaudoms mažinti peržiūros

A. Būtinybė imtis veiksmų

Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?

Siekiant užtikrinti visišką itin didelio pralaidumo tinklų (IDPT) aprėptį, įskaitant šviesolaidinio ir 5G ryšio tinklų, diegimą, visose valstybėse narėse susiduriama su dviem problemomis: didelėmis tinklų diegimo sąnaudomis ir išliekančiu mažu tinklų diegimo tempu. Tačiau namų ūkių ir įmonių spartaus ir visuresio aukštos kokybės junglumo paklausa visoje ES sparčiai didėja, o COVID-19 pandemija šią tendenciją dar labiau sustiprino. 2014 m. Plačiajuosčio ryšio sąnaudų mažinimo direktyva (toliau – Direktyva) nebuvo visiškai veiksminga priemonė plačiajuosčio ryšio tinklų diegimo sąnaudoms mažinti. Taip buvo daugiausia dėl to, kad dėl valstybėms narėms suteiktų galimybių neįgyvendinti tam tikrų priemonių arba taikyti išimtis ši direktyva visoje ES buvo įgyvendinta skirtingai, o tam tikros nuostatos, vertinamos atsižvelgiant į nacionalines ginčų sprendimo priemones ir gaires, buvo aiškinamos nevienodai. Be to, šios direktyvos užmojai ir taikymo sritis nebeatitinka rinkos ir technologijų pokyčių.

Ką reikėtų pasiekti?

Pagrindinis tikslas – padėti siekti skaitmeninio dešimtmečio politikos programoje nustatytų 2030 m. Europos skaitmeninio dešimtmečio gigabitinio junglumo tikslų ir taip prisidėti prie geresnio vidaus rinkos veikimo. Siekiant padidinti aprėptį ir palengvinti fiksuotojo ir belaidžio (mobiliojo) ryšio IDPT diegimą ES, siekiama sumažinti sąnaudas ir paspartinti IDPT diegimą optimizuojant fizinės infrastruktūros diegimą ir pakartotinį naudojimą ir parengiant nuoseklias, supaprastintas ir skaitmenizuotas tinklo diegimo visoje ES administracines procedūras.

Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?

Direktyvos įgyvendinimo patirtis parodė, kad valstybės narės vienos negali pasiekti ES junglumo tikslų per pagrįstą laikotarpį ir veiksmingiausiu būdu panaudodamos privačias ir viešąsias investicijas. Iki šiol valstybių narių priimtose priemonėse labai skiriasi, kartais net atskirų regionų ar savivaldybių lygmeniu. Dėl tokios taisyklių įvairovės operatoriai negali pasiekti masto ekonomijos ir sudaromos kliūtys tarpvalstybinėms investicijoms. Tai daro poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui, visų pirma būdingais tarpvalstybinio panaudojimo atvejais, kaip antai išmaniojo ir autonominio vairavimo, kuriam reikia plačios aprėpties IDPT. Dauguma, o gal net visos valstybės narės susiduria su tokiais pačiomis problemomis.

B. Sprendimai

Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?

Apsvarstytos ir įvertintos keturios politikos galimybės.

- Pasirinkus **1 galimybę** būtų atlikti tik minimalūs priemonės atnaujinimai, daugiausia dėmesio ją taikant būtų skiriama pažangesniems tinklams, taip pat būtų sugriežtintos ir paaiškintos tam tikros nuostatos.
- **2 galimybę** apima tai, kas siūloma pagal 1 galimybę. Ją pasirinkus taip pat būtų išplėsti su prieiga prie viešojo, *su tinklu nesusijusio* fizinio infrastruktūros turto (ir atitinkamu skaidrumu) susiję įpareigojimai, numatytos tam tikros išimties, susijusios su IDPT turtu / diegimu, kai siekiama spręsti investavimo paskatų problemas, ir įtrauktos naujos priemonės, skirtos pagerinti leidimų išdavimo procedūras.

- **3 galimybė** būtų grindžiama pagal 2 galimybę numatytais principais (išskyrus su IDPT susijusias išimtis) ir ją pasirinkus būtų nustatytos naujos taisyklės bei ES lygmens gairės, kuriomis būtų paaiškinti prieigos prie fizinės infrastruktūros (įskaitant pastato) ir inžinerinių darbų koordinavimo principai. Ją pasirinkus taip pat būtų išplėstas aktyvių skaidrumo įpareigojimų taikymas privačių tinklų operatoriams ir nustatytas reikalavimas suskaitmeninti informaciją, teikiamą per bendrus informacinius punktus, įskaitant geografinio susiejimo informaciją. Be to, pagal šią galimybę būtų apskritai dar labiau sugriežtintos leidimų išdavimo procedūros ir įpareigojama pastatuose įrengti šviesolaidinio ryšio priemonės ir laikytis nacionalinių įrengimo pastatuose standartų.
- Pagal **4 galimybę** be to, kas siūloma pagal 3 galimybę, įpareigojimais, susiję su prieigos suteikimu ir inžinerinių darbų koordinavimu, būtų taikomi visiems privatiems operatoriams ir, atitinkamais atvejais, tam tikriems su tinklu nesusijusiems operatoriams, taip pat būtų nurodoma taikyti ES įrengimo pastatuose standartus. Pasirinkus šią galimybę reikėtų sukurti bendrą esamos fizinės infrastruktūros ir planuojamų inžinerinių darbų platformą ir atsirastų galimybė teikti prašymus išduoti leidimus.

Visų galimybių, išskyrus pirmąją, atvejais reikėtų priimti naują reglamentą. Apskritai atrodo, kad pasirinkus **3 galimybę** būtų galima geriausiai suderinti trumpojo laikotarpio įgyvendinimo išlaidas ir vidutinio laikotarpio naudą, kuo labiau sumažinti nereikalingą reglamentavimo našta ir apriboti elektroninių ryšių sektoriuje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

Visos suinteresuotosios šalys sutinka, kad būtina užtikrinti kokybišką junglumą. Didelė veiklos vykdytojų grupė ir dauguma verslo asociacijų mano, kad ES lygmeniu reikia toliau vykdyti derinimo ir reglamentavimo veiksmus, o mažesnė operatorių grupė nurodė, kad valstybėms narėms reikia suteikti veiksmų laisvę ES teisės aktų įgyvendinimo ir jų vykdymo užtikrinimo srityse. Valdžios institucijų požiūris į ES lygmens priemones ne toks palankus, kaip operatorių.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jų nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Apskaičiuota, kad pasirinkus 3 galimybę naujų tinklų, diegiamų pakartotinai naudojant fizinę infrastruktūrą arba koordinuojant inžinerinius darbus, apimtis padidėtų iki 470 000 km, palyginti su 250 000 km pagal atskaitos scenarijų. Be to, tinklo diegimo sąnaudos sumažėtų 14,5 mlrd. EUR, o reikalingos viešojo sektoriaus subsidijos – 2,4 mlrd. EUR. Iki 2030 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį būtų galima sumažinti 0,7 mln. tonų. Tikėtina, kad ši galimybė bus naudinga visuomenei, visų pirma mažinant miesto ir kaimo vietovių skaitmeninę atskirtį, ir ekonomikai, ypač todėl, kad bus galima reinvestuoti numatomą sutaupyti išlaidų sumą.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Numatoma, kad su 3 galimybe susijusios *vienkartinės* išlaidos sieks 70 mln. EUR. Ši suma apima 15 mln. EUR, kurie bus skirti elektroninių ryšių tinklų teikėjams, o likusi dalis daugiausia bus skirta viešojo administravimo institucijoms, kurių veikla bus susijusi su nuolat vykdomų leidimų išdavimo procedūrų ir skaitmeninių platformų kūrimu. Be to, ginčų sprendimo įstaigos ir bendri informaciniai punktai patirs 6–7 mln. EUR einamųjų išlaidų. Tačiau tikimasi, kad įgyvendinus 3 galimybę dėl geresnės prieigos prie fizinės infrastruktūros ir patobulintų prašymų išduoti leidimus procedūrų elektroninių ryšių tinklų operatoriai *kasmet* sutaupys 40 mln. EUR administracinių išlaidų. Valdžios institucijos, įskaitant savivaldybes, taip pat patirs mažiau veiklos sąnaudų. Ši nauda gali būti dar didesnė, jeigu skaitmeninės

leidimų išdavimo platformos bus naudojamos ir kituose sektoriuose, kaip jau yra keliose valstybėse narėse.
Koks bus poveikis MVI ir konkurencingumui?
Mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), kaip gigabitinių paslaugų pirkėjoms, netaikomi jokie konkretūs įpareigojimai, o MVI, veikiančioms kaip tinklo operatoriai, gali būti daromas toks pat poveikis kaip ir kitoms įmonėms. Tačiau šiuo metu dėl nepakankamos prieigos prie fizinės infrastruktūros ir didelių gigabitinio junglumo kainų kyla didelių problemų, visų pirma MVI ir mažiesiems paslaugų teikėjams , nes taip apribojamos jų galimybės pasinaudoti didesniu produktyvumu, susijusiu su spartesniu plačiajuosčiu ryšiu ir pažangesnėmis skaitmeninėmis priemonėmis. Šiuo metu vyraujanti nacionalinio ir subnacionalinio lygmens taisyklių ir praktikos įvairovė taip pat yra kliūtis bendrovėms, siekiančioms masto ekonomijos, ir tai daro poveikį ES konkurencingumui .
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Apskaičiuota, kad pasirinkus tinkamiausią galimybę vietos valdžios institucijos patirtų apie 35–40 mln. EUR <i>vienkartinių</i> išlaidų, daugiausia susijusių su leidimų išdavimo procedūromis ir skaitmenizuotomis leidimų platformomis. Ginčų sprendimo įstaigos ir bendri informaciniai punktai patirtų 10–15 mln. EUR <i>vienkartinių</i> ir, kaip jau minėta, 6–7 mln. EUR <i>einamųjų</i> išlaidų. Tačiau suskaitmeninus leidimų išdavimo procesus ir nustatčius reikalavimus suteikti prieigą su tinklu nesusijusiomis viešojo sektoriaus priemonėmis vietos valdžios institucijos kasmet sutaupytų 3–4 mln. EUR. Be to, tikimasi, kad bus sutaupyta 2,4 mlrd. EUR iš valstybių narių nacionalinių biudžetų skiriamų subsidijų, kurias kitu atveju reikėtų naudoti įrengiant šviesolaidines ryšio linijas iki galutinio paslaugų gavėjų, t. y. 90 proc. namų ūkių.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Spartesnis IDPT, grindžiamų efektyvesnio energijos vartojimo technologijomis, visų pirma šviesolaidinio ir 5G ryšio tinklų, diegimas padėtų užtikrinti dvejopą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Taip pat tikimasi, kad dėl to sumažės elektros energijos naudojimo intensyvumas elektroninių ryšių sektoriuje ir bus prisidedama prie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo, nors šią naudą gali atsvirti sparčiau didėjantis duomenų srautas. Pakartotinai naudojant esamą fizinę infrastruktūrą ir geriau koordinuojant inžinerinius darbus taip pat bus užtikrintas aplinkos atžvilgiu tvaresnis tinklų diegimas.
Proporcingumo principas
Pasiūlyme pateikiamos tikslinės politikos priemonės, kurių intensyvumas proporcingas jo tikslams. Jame išsamiai aptariamos visos atitinkamos sritys ir numatomi apribojimai, kuriais užtikrinamas proporcingumas, pvz., tinklų operatoriams ir valdžios institucijoms taikomos skaidrumo įpareigojimų išimtys ir supaprastinta leidimų patvirtinimo procedūra, kai siekiama atsižvelgti į konstitucinio pobūdžio klausimus.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Praėjus penkeriems metams nuo Reglamento įsigaliojimo dienos, Komisija pateiks jo vertinimo ataskaitą.